

מחשבת ישראל

לבתי ספר דתיים

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד.
לכל שאלה — 25 נקודות; $(25 \times 4) = 100$ נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.
- ד. הוראות מיוחדות: יש לכתוב תשובות קצרות ובהירות. יש לבסס את דבריכם על המקורות שלמדתם.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

ענו על ארבע מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 25 נקודות).

1. מדרש הגדול, בראשית; הרב אליהו דסלר, מכתב מאלהו

"משל [...] לאחד שהיה מהלך בדרך וראה בירה גדולה [...] נשא עיניו וראה כלי צמר אדומים שהן שטוחין על הגג, אחר כך ראה כלי פשתן לבנים".

א. מהי המסקנה שהאדם המהלך מסיק ממראה עיניו? (7 נקודות)

ב. כתבו מה המדרש בא ללמד אותנו באמצעות משל זה. (9 נקודות)

ג. על פי הרב דסלר "ישנן חמש דרכים בקיום מצוות האמונה".

מבין חמש הדרכים, לאיזו דרך דומה דרכו של אברהם המתוארת במדרש הגדול? נמקו את תשובתכם. (9 נקודות)

2. א. ריה"ל, ספר הכוזרי; רבי נחמן מברסלב, ליקוטי מוהר"ן

בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והאירועים שהובילו לה, התעוררו ברפאל שאלות אמוניות רבות. רפאל שאל את רבו אם מותר לחקור בענייני אמונה. הרב הציע לרפאל ללמוד עימו סוגיה זו, על פי גישת ריה"ל ועל פי גישת רבי נחמן.

(1) הסבירו בקצרה את הגישה של כל אחד מהם בנוגע לסוגיה זו. (10 נקודות)

(2) עם איזו גישה אתם מסכימים? נמקו את עמדתכם. (3 נקודות)

ב. הרב שמעון שקופ, שערי יושר

"הלל [...] אומר אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני" (מסכת אבות, פרק א', משנה י"ד). על פי הרב שקופ, מה אפשר ללמוד מדברי הלל? (12 נקודות)

3. א. הרב שניאור זלמן מלאדי, ספר התניא

"העיקר הוא ההרגל [...] וזה נכלל גם כן בלשון אמונה".

על פי הרב שניאור זלמן מלאדי, מהו ההסבר הלשוני למילה "אמונה"? (9 נקודות)

ב. חזון איש, אמונה וביטחון

(1) "טעות נושנת נתאזרחה בלב רבים במושג ביטחון".

על פי החזון איש, מהי ההבנה השגויה של המושג "ביטחון", ומהי ההבנה הנכונה של מושג זה? (8 נקודות)

(2) על פי החזון איש, מהו ההבדל בין אמונה ובין ביטחון? (8 נקודות)

4. א. הראי"ה קוק, איגרת תקנ"ה

"שני דברים עיקריים ישנם שהם יחד בונים קדושת ישראל".

על פי הרב קוק, מה הם שני הדברים העיקריים? הסבירו כל אחד מהם. (13 נקודות)

ב. הרב יוסף חיים מבגדד, משלי הבן איש חי

"האם ברורה ונדאית יותר כי הכול רואין שיצא הבן מבטנה, והכול מעידין שהיא אימו, על פי ראות עיניהם, אבל האב נקרא אב מצד השערת השכל".

הסבירו את המשל והנמשל שבדברי הבן איש חי. התייחסו בתשובתכם למתן התורה במעמד הר סיני. (12 נקודות)

5. א. תלמוד בבלי, מסכת נידה

על פי הגמרא, בזמן שהתינוק בבטן אימו מלמדים אותו את כל התורה כולה, ולאחר לידתו בא מלאך וגורם לו לשכוח את התורה כולה.

(1) לדעתכם, מדוע מלמדים את התינוק את כל התורה? (6 נקודות)

(2) לדעתכם, מדוע בא מלאך וגורם לתינוק לשכוח את כל התורה? (6 נקודות)

ב. רס"ג, אמונות ודעות

ציינו שתי קבוצות של אנשים שבשבילם כתב רס"ג את ספרו "אמונות ודעות". (13 נקודות)

בהצלחה!